

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. V. Vtrum valor sacrificij Misse sit infinitus, non solùm intensivè, sed
etiam extensivè, subindeque oblatum pro pluribus, æquè prosit cuilibet,
ac si pro uno tantum offerretur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

ARTICVLVS V.

Vtrum valor sacrificij Missæ sit infinitus, non solum intensiue, sed etiam extensiue, subindeque oblatum pro pluribus, a quæ pro suislibet, ac si pro uno tantum offerretur?

Dico primò, valor sacrificij Missæ est intensiue infinitus, quantum ad sufficientiam, licet quantum ad efficaciam, seu ex parte effectus, semper finitus sit.

97. Prima pars probatur ratione fundamentali: Valor sacrificij sumitur præcipue ex duplici capite, nimirum ex re oblata, & principali offerente; à quo siue immediatè, siue aliorum ministerio, offeratur, eundem semper habet valorem. Sicut & donum collatum à Rege ejusdem valoris est, siue ab ipso Rege immediatè, siue aliorum ministerio conferatur: Sed in Missæ sacrificio, & res oblata, & principale offerens, sunt dignitatis simpliciter infinitæ; nam res oblata in hoc sacrificio est corpus & sanguis Christi, unita hypostaticè Verbo Divino; & principalis offerens, est ipsemet Christus, ut dicitur in Lateranensi sub Innocentio III. in cap. *Firmiter*; & in Tridentino sess. 22. cap. 1. ubi sic habetur: *Idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in cruce obtulit, sola offerendi ratione diuersa.* Propterea Christus vocatur Sacerdos in æternum, siue continuò offerens, à principio Ecclesiæ, usque ad finem sæculi: Ergo valor sacrificij Missæ est intensiue infinitus.

98. Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Licet sacrificium seu oblatio non habeat infinitatem præcisè ex sola re oblata, aliàs quando B. Virgo in templo obtulit filium, illa oblatio fuisset infiniti valoris, habet tamen res oblata dare infinitatem sacrificio, quando simul conjungitur cum infinitate principalis offerentis: Sed in Missæ sacrificio infinitus valor rei oblata, conjungitur cum infinita dignitate principalis offerentis, scilicet Christi: Ergo valor sacrificij Missæ est intensiue infinitus.

99. Probatur secundò eadem pars: Sacrificium crucis fuit valoris infiniti quantum ad sufficientiam: Ergo & Missæ sacrificium, valorem intensiue infinitum, quantum ad sufficientiam continet. Consequentia probatur, tum quia sacrificium Missæ est idem numero cum sacrificio crucis, ex parte rei oblata, & principalis offerentis, quamvis in ritu & ratione offerendi ab ea differat, ut docet Tridentinum suprâ relatum. Tum etiam, quia vis satisfactoria ex opere operato est eadem in utroque sacrificio: Christus enim nunc de novo non satisfacit, sed per sacrificium crucis semel satisfecit: & hæc satisfactio applicatur nobis per sacrificium inuentum Missæ.

100. Secunda verò pars conclusionis, quæ asserit valorem sacrificij Missæ, non esse infinitum quantum ad efficaciam, seu ex parte effectus, & fructus qui ex eo à fidelibus percipitur, evidens est, non enim remittitur tota pœna Sacerdoti offerenti, vel aliis pro quibus offertur, quia sicut in naturalibus causa universalis agit juxta dispositionem subiecti: ita sacrificium Crucis & Missæ, quæ sunt causæ universales in ordine supernaturali, non agunt nisi juxta mensuram dispositionis subiecti. Unde D. Thomas suprâ quæst. 79. art. 5. dicit quod quamvis hæc oblatio ex sui quantitate sufficiat ad satisfaciendum pro omni pœna, tamen

A sit satisfactoria illis pro quibus offertur, vel etiam offerentibus, secundum quantitatem suam devotionis, & non pro tota pœna. Quibus verbis S. Doctor reducit determinationem effectus sacrificij Eucharistici, in dispositionem ejus pro quo offertur, non verò in intentionem Ministri offerentis. Quare diligenter observandum est cum Joannè à S. Thoma disp. 32. art. 3. quod remissio pœnæ ex meritis Christi dupliciter datur in Ecclesiâ, primò per indulgentias ex thesauro Ecclesiæ, secundò per sacrificium Missæ, quatenus habet vim satisfactoriam ex opere operato intensiue infinitam, fundatam in valore passionis Christi, & sacrificij crucis, ut diximus. Primo modo determinatur remissio pœnæ, juxta intentionem applicantis, non juxta devotionem recipientis. Unde in concessione indulgentiarum ipsi Pontifices determinant quantitatem hujus remissionis, quia aliquando concedunt plenariam indulgentiam, quæ remittit totam pœnam; aliquando verò concedunt solum tot annos, vel tot dies: in sacrificio verò Missæ Sacerdos offerens Missam pro aliquo, non determinat quantitatem pœnæ, quæ per hoc sacrificium remittenda est, neque hoc arbitrio ejus relinquitur; aliàs unico sacrificio totam pœnam tollere posset, subindeque applicatio unius Missæ, indulgentiæ plenariæ posset æquivalere; sed talis determinatio provenit ex dispositione & devotione illius pro quo celebratur Missæ sacrificium, illique commensuratur.

B Dico secundò, Missæ sacrificium habet valorem satisfactorium infinitum non solum intensiue, sed etiam extensiue. Non enim solum potest satisfacere pro omni pœna debita peccatis siue mortalibus siue venialibus; sed etiam pro pœna debita peccatis infinitorum hominum, si darentur: cum enim sit idem cum sacrificio crucis, ex parte rei oblata, & principalis offerentis, & vis satisfactoria ex opere operato eadem sit in utroque sacrificio, eandem habet cum illo infinitatem, siue intensivam, siue extensivam. Unde

C Dico tertio, hoc sacrificium oblatum pro pluribus, æquè prodest cuilibet, ac si pro uno tantum offeratur.

100. Hæc conclusio sequitur ex dictis in præcedentibus: si enim valor sacrificij Missæ intensiue & extensiue infinitus sit, nihil tollitur de fructu debito devotioni illius pro quo offertur, per hoc quod pro aliis offeratur, cum infinitus valor nunquam exauriri possit: ut bene expendit Cajetanus tomo 3. opuscul. tract. 3. quæst. 2. his verbis: *Quoniam ex parte rei oblata est infinitas in hoc sacrificio, & per unicam devotionem non exhauritur, nec minuitur, consequens est, ut non solum pluribus, sed infinitis devotionibus, unicuique sacrificium sufficienter respondeat, cuilibet certam pariendo satisfactionem. Nihiligitur adimitur alicui facienti pro se offerre hoc sacrificium ex quantitate effectus hujus sacrificij secundum se, & applicari ad ipsum, ex hoc quod alter procuraret eandem pro se dici (scilicet Missam) nec de converso, sed unicuique respondet tantundem, quantum si pro se solo diceretur: quia unicuique sufficienter & efficienter, juxta quantitatem devotionis suæ. Et hic quæst. 79. art. 5. hæc scribit: Una Missa non perdit vim satisfactionis suæ pro primo offerente, ex hoc quod pro secundo, tertio, quarto, quinto, &c. offertur: Sicut quantitas devotionis unius, nihil tollit de quantitate devotionis alterius. Unde arguendi, instruendique*

S. Ij

simul

simul sunt homines ignorantes petentes, vel exigentes pro sua elemosyna totam sibi Missam dari, aut suo defuncto: nihil enim minus ipse habebit, si mille alii petant eandem Missam pro se ipsis & aliis defunctis, quam si pro ipso solo celebrari dicitur: imò ex huiusmodi indevotione sic petentis, damnum videtur incurrere, quòd minus sibi proderit.

101. Confirmatur: Quando Sacerdos generaliter offert Missam pro circumstantibus, etiam si circumstantes sint multi, non minus singulis prodest, quam si quilibet eorum solus adesset; alioquin procurandum esset audire Missam cui nullus alius assistat, & melius esset audire Missam privatam, cui paucissimi assistunt, quam publicam & solemnem cui assistit omnis populus: Ergo similiter, quando Sacerdos applicat Missam pro pluribus nominatim & in particulari, pro se celebrari postulantibus, æquè prodest cuilibet eorum, ac si pro uno tantum offerretur.

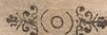
102. Argumenta quæ contra istas conclusiones à quibusdam Recentioribus objici solent, levissima sunt, & ex dictis dilui possunt. Obijciunt enim primò: Sacrificium Missæ non est ita perfectum, ac sacrificium crucis: Sed si esset infiniti valoris quoad sufficientiam, esset æquè perfectum; unum enim infinitum non est majus sive perfectius altero: Ergo sacrificium Missæ non continet infinitum valorem.

Secundò, Si sacrificium Missæ sit valoris quoad sufficientiam infiniti, sequuntur duo inconvenientia, nempe quòd cum quis petit plures Missas, sufficit pro illo unam Missam offerre, in infinito enim non est opus multiplicatione. Item posset Sacerdotem pro eadem Missa plura stipendia, lege vel consuetudine taxata, à diversis accipere; nam, ut diximus in tertia conclusione, cuique æquè proderit, ac prodesset uni, si pro eo solo offerretur, & sic nulli in eo casu fiet injuria.

103. Sed ad hæc facile respondetur: Ad primum enim, nego Majorem, nam cum perfectio essentialis sacrificij desumatur à re oblata, & à principali offerente, & idem sit principalis offerens, eademque res oblata in sacrificio crucis & in sacrificio Missæ, mirum videri non debet, si dicantur æqualis perfectionis essentialis, quamvis accidentaliter in modo offerendi differant.

Ad secundum respondeo, quoad primum inconvenientiens, non sequi ex nostra doctrina; licet enim sacrificium Missæ sit valoris quoad sufficientiam infiniti, quia tamen ejus effectus limitatur devotione offerentis, & ejus pro quo offertur, prodesse possunt magis plura Missæ sacrificia, quam unum.

104. Quantum verò ad secundum inconvenientiens, nego etiam illud sequi ex nostra doctrina: Tum quia stipendia non dantur celebranti tanquam pretium fructus sacrificii, sed tanquam elemosyna ad vitam sustentandam, vel tanquam pretium ministerij quòd exhibet, cui tanta compensatio non debetur, sed ea solum quæ est taxata à lege, vel à consuetudine. Tum etiam quia intentio tribuentis stipem, non solum est, ut sibi sacrificij fructus applicetur, sed etiam ut frequentatione Missarum, divinus cultus augeatur, & tam vivorum, quam defunctorum animæ, plurimorum sacrificiorum suffragiis juventur. De quo plura articulo sequenti.

Dico breviter, Sacerdotes qui suas Missas ligatas non habent, stipendium aliquod pro Missa dicenda accipere posse.

Ratio est, quia lex justitiæ postulat, ut qui tibi deservit, de altari vivat; ut dicitur 1. ad Corinth. 9. & quod hi qui in bonum aliorum operantur, spiritualia ministrando, mercedem ab illis sustententur. Unde Glossa Augustini super illud 1. ad Timoth. 5. Qui bene presunt Presbyteris, ait: Accipiant sustentationem necessariam & pro mercedem dispensationis à Domino. Ex quo colligit S. Thomas 2. 2. quæst. 87. art. 1. quòd decimas ministris Dei, in ipsorum vitæ sustentationem, sit de jure naturæ, quamvis determinatio ad certam taxam, sit de jure positivo. Unde sequitur, non solum Sacerdotes pauperes, sed etiam divites, posse pro Missa stipendium accipere; quia hoc non datur Sacerdoti solummodo paupertatis & elemosynæ necessitate ad honestam vitæ sustentationem, sed etiam titulo ministerij quòd exercet: unde sicut miles alius divitibus justè accipit suæ militiæ stipendium, nam quæ militat suis stipendius unquam? 1. ad Corinth. 9. & sicut Sacerdotes, quamvis divites, justè accipiunt decimas; ita & Missæ stipendium justè accipere & exigere.

Dixi Sacerdotes qui suas Missas oblique non habent, quia illi qui aliquo justo titulo teneantur, non possunt illis diebus quibus tenentur celebrare, stipendium pro Missa recipere, ut determinavit Sacra Congregatio Concilii anno 1626. his verbis: Sacerdotes quibus debetur tunc Missas celebrare, ratione beneficii, seu capelle, legati, aut salarii, seu elemosynas etiam pro aliis Missis celebrandis suscipiant, non possunt eam Missam utrique obligationi satisfacere. Ex quo intelligitur primo, quòd cum Parochi, diebus festis, teneantur sacrificium offerre pro suis oribus, & ad hoc jam habeant stipendium stabile, ratione beneficii, ad huiusmodi Missas celebrandas, non possunt justo titulo stipendium exigere. Nihil tamen illis diebus quibus pro oribus celebrare tenentur, huic obligationi per alium satisfacere; nam enim stipendium pro Missa recipere possunt, licet & aliis diebus quibus pro suis oribus celebrare non tenentur.

Intelliges secundò, in prædicto Missarum stipendio, nullam intervenire simoniam, quia stipendium non datur pro ipsa Missa, & veluti pretium ejus, sed vel pro sustentatione Ministerij, aut pro ipso externo ministerio, quæ sunt aliquid temporale. Pro ministrandis vero aliis sacramentis non potest, etiam titulo sustentationis, aliquid recipi; quia Ecclesia sustentationem Ministerij, in Missarum oblatione, non verò in aliis ministeriis sacris designavit, & pro ministrandis aliis sacramentis, sufficienter provisit & ministris, per decimas, & primitias, aliosque redditus Ecclesiasticos, vel per generales elemosynas quæ dantur regularibus. Unde in Rituali Pauli V. in Rubrica de sacramentis in genere, statuitur quòd non possit aliquis recipere quidquam in ministracione sacramentorum, nisi in casu quòd aliquid gratia datur, post administrationem factam, & sit in casu, & non prohibeatur ab Episcopo.